

Rozjímání
s papežem
Františkem

adventní doba 2022

1. neděle adventní

Začínáme dnes, první nedělí adventní, nový liturgický rok, tedy novou cestu Božího lidu s Ježíšem Kristem, naším Pastýřem, který nás vede dějinami k naplnění Božího království. Tento den má proto zvláštní půvab, dává nám hluboce zakusit smysl dějin. Znovu objevujeme krásu toho, že jsme všichni na cestě. Církev, se svým posláním a misí, i celé lidstvo, národy, civilizace, kultury – všichni se ubírají stezkami času.

Avšak: na cestě kam? Je nějaký společný cíl? A jaký je tento cíl? Pán nám odpovídá skrze proroka Izaiáše a říká: „Stane se v posledních dnech: Pevně bude stát hora s Hospodinovým domem na vrcholu hor, vyvýšena nad pahorky. Budou k ní proudit všechny národy, budou k ní putovat četné kmeny a řeknou: Vzhůru, vystupme na Hospodinovu horu, do domu Jakubova Boha! Ať nás naučí svým cestám, chodme po jeho stezkách! (Iz 2,2–3) To říká prorok Izaiáš o cíli, ke kterému se ubíráme. Jde o všeobecnou pouť ke společnému cíli, kterým je ve Starém zákoně Jeruzalém, kde se tyčí Hospodinův chrám, protože odtamtud, z Jeruzaléma, přišlo zjevení Boží tváře a Jeho zákona.

Zjevení dosáhlo v Ježíši Kristu své plnosti a On sám, Slovo učiněné tělem, stal se „Hospodinovým chrámem“. On je v čele a je zároveň cílem naší pouti, pouti veškerého Božího lidu. V jeho světle mohou také ostatní národy putovat ke království spravedlnosti a pokoje.

Prorok dále praví: „Zkují své meče v radlice a svá kopí ve vinařské nože. Nezdvihne již meč národ proti národu, válce se již nebudou učit.“ (Iz 2,4) Dovolím si tato slova opakovat: „Zkují své meče v radlice a svá kopí ve vinařské nože. Nezdvihne již meč národ proti národu, válce se již nebudou učit.“ Ale kdy se to stane? Jak krásný to bude den, ve kterém budou zbraně rozloženy a přeměněny na pracovní nástroje! Jak krásný to bude den! A je to možné! Vsaďte na naději, na naději pokoje a bude to možné!

Tato cesta nikdy nekončí. Jako v životě každého z nás je třeba se neustále znovu vydávat na cestu, pozvedat se a opětovně nacházet smysl a cíl vlastní existence, tak je pro velkou lidskou rodinu nezbytné neustále obnovovat společný horizont, ke kterému se ubíráme. Horizont naděje! Toto je horizont dobré cesty. Adventní doba, kterou dnes začínáme, nám navrácí horizont naděje, která neklame, protože je založena na Božím Slovu. Naděje neklame jednoduše proto, že Pán nikdy neklame! On je věrný! On neklame! Mysleme na tuto krásu a vnímejme ji.

Modelem tohoto duchovního postoje, tohoto způsobu bytí a putování v životě je Panna Maria. Obyčejná venkovská dívka, která nosí v srdci veškerou naději Boží! V jejím lůně se Boží naděje stala tělem, stala se člověkem, stala se dějinami: Ježíšem Kristem. Její Magnificat je chvalozpěv putujícího Božího lidu, všech mužů a žen, kteří doufají v Boha, v moc Jeho milosrdenství. Nechme se vést od té, která je

matkou, je maminkou a ví, jak nás vést. Nechme se vést od ní v tomto období čekání a čínorodé bdělosti.

(Promluva papeže Františka před Andělem Páně, 1.12.2013)

2. neděle adventní

Naše pohledy přitahuje krása Ježíšovy matky, naší matky! Církev radostně rozjímá o „milostiplné“ (srv. *Lk 1,28*). A těmito slovy ji pozdravíme všichni společně: „Milostiplná!“ Opakujme třikrát: Milostiplná! Milostiplná! Milostiplná! Tak ji viděl Bůh již od prvního okamžiku ve svém plánu lásky. Viděl ji krásnou, milostiplnou. Naše matka je nádherná! Maria je nám oporou na naší cestě k Narození Páně, protože nás učí, jak tuto adventní dobu prožívat v očekávání Pána. Adventní doba je totiž čekáním na Pána, který o slavnosti navštíví nás všechny, ale také každého zvlášť v našem srdci. Pán přijde! Očekávejme jej!

Evangelium svatého Lukáše (slavnosti Neposkvrněného Početí Panny Marie, která v roce 2013 připadla na 2. neděli adventní) nám představuje Marii, dívku z Nazareta, vesničky v Galileji, na periferii římské říše a také na periferii Izraele. A přece na ní, na této dívce ze zapadlé vesničky, spočinul pohled Hospodina, který ji vyvolil, aby byla matkou jeho Syna. Vzhledem k tomuto mateřství byla Maria uchráněna prvotního hříchu, tedy před onou frakturou společenství s Bohem, s druhými a se stvořením, která hluboce zraňuje každou lidskou bytost. Tato fraktura však byla uzdravena předem v Matce Toho, který nás přišel vysvobodit z otroctví hříchu. Neposkvrněná je vepsána do Božího plánu; je plodem Boží lásky, která zachraňuje svět.

A Matka Boží se od této lásky nikdy nevzdálila. Celým svým životem, celým svým bytím přisvědčuje oné lásce, přitakává Bohu. Avšak nebylo to pro ni jistě snadné! Když ji Anděl nazval „milostiplnou“ (srv. *Lk 1,28*), „ulekla se“, protože se ve své pokoře před Bohem cítila maličkou. Anděl ji utěšuje: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.“ (*Lk 1,30*) Tato zvěst ji ohromila ještě více také proto, že nebyla ještě provdána za Josefa; ale anděl dodává: „Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží.“ (*Lk 1,38*)

Tajemství této nazaretské dívky, která je v Božím Srdci, nám není cizí. Není Ona „tam“ a my „tady“. Jsme spojeni. Bůh totiž svým pohledem lásky hledí na každého muže a každou ženu, s jejich jménem a příjmením. Jeho pohled lásky spočívá na každém z nás. Apoštol Pavel tvrdí, že Bůh „si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění“ (*Ef 1,4*). Také my jsme odevždy vyvoleni Bohem, abychom žili životem svatým, svobodným od hříchu. Takový je plán lásky, který Bůh obnovuje pokaždé, když k němu přistupujeme, zvláště ve svátostech.

Rozjímáním o naší krásné, Neposkvrněné Matce během této slavnosti tedy rozpoznáváme také svůj nejpravdivější úděl, naše nejhlubší povolání: být milováni, být proměněni láskou, být proměněni krásou Boží. Hledme na svoji Matku a dovolme jí dívat se na nás, protože je naší Matkou a má nás velice ráda. Dovolme

jí se na nás dívat, abychom se učili být pokornějšími a také odvážnějšími v následování Božího Slova, abychom spočinuli v náruči jejího Syna Ježíše, náruči, která nám dává život, naději a pokoj.

(Promluva papeže Františka před Andělem Páně, 8.12.2013)

3. neděle adventní

Dnes je třetí neděle adventní, zvaná někdy neděle Gaudete, tedy neděle radosti. V liturgii několikrát zaznívá pozvání k radosti a veselí. Proč? Protože je nablízku Pán. Narození Páně je blízko. Jako matka nás povzbuzuje církev, abychom s důvěrou pokračovali v duchovní cestě, a mohli tak slavit s novým jásotem svátky Vánoc. Křesťanské poselství se nazývá evangelium, tzn. „dobrá zpráva“, zvěst radosti pro celý lid. Církev není útulkem pro smutné lidi, církev je domovem radosti! A ti, kteří jsou smutní, najdou v ní radost, objeví v ní opravdovou radost!

Avšak evangelní radost není ledajaká. Má svůj důvod v poznání, že jsme přijati a milováni Bohem. Jak nám dnes připomíná prorok Izaiáš (srv. *Iz 35,1–6.8.10*), Bůh je Ten, který nás přichází spasit a pomáhá především malomyslným. Jeho příchod k nám nás umocňuje, upevňuje, dodává nám odvahu, rozradostňuje a dává rozkvést poušti a stepi, tj. našemu životu, jestliže vyprahne. A kdy se náš život stává vyprahlým? Když je bez vody Božího Slova a jeho Ducha lásky. Jakkoli jsou naše omezení a naše vyprahlost obrovské, nesmíme ochabovat a váhat před těžkostmi ani před svými slabostmi. Naopak, jsme povoláni posílit svoje ruce, upevnit ochablá kolena, mít odvahu a nestrachovat se, protože náš Bůh nám prokazuje vždycky svoje veliké milosrdenství. On nám dává sílu, abychom šli dál. On je vždycky s námi, aby nám pomáhal jít dál. Je Bohem, který nás má rád, miluje nás, a proto je s námi, aby nám pomohl, posílil nás a umožnil nám pokračovat. Odvahu! Stále kupředu! Díky jeho pomoci můžeme vždycky znovu začínat od začátku. Jak začít od začátku? Někdo mi může říci: „Ne, otče, já jsem toho vyvedl tolik... Jsem velký hříšník, velká hříšnice... Já nemohu začít od začátku!“ Mýlíš se! Můžeš začít od začátku! Proč? Protože On tě očekává, je ti nablízku, má tě rád, On je milosrdný a odpouští, On ti dává sílu začít od začátku! Všem. Jsme schopni znovu otevřít oči, překonat smutek a pláč a zazpívat novou píseň. A tato pravá radost zůstává i uprostřed zkoušky i utrpení, protože to není povrchní radost, ale sestupuje do nitra člověka, který se svěřuje a důvěřuje Bohu.

Křesťanská radost stejně jako naděje má svůj základ ve věrnosti Boha, v jistotě, že On dodržuje svoje sliby vždycky. Prorok Izaiáš vybízí ty, kteří ztratili cestu a propadli zármutku, aby se svěřili Pánově věrnosti, protože Jeho spása nebude otálet a změní jejich život. Ti, kdo se cestou setkali s Ježíšem, zakusili v srdci zklidnění a radost, kterou jim nikdo a nic nebude moci vzít. Naší radostí je Ježíš Kristus, jeho věrná láska je nevyčerpatelná! Když tedy nějaký křesťan zesmutní, znamená to, že se vzdálil od Ježíše. Pak je však zapotřebí nenechávat jej samotného! Musíme se za něho modlit a dát mu pocítit vřelost společenství.

Panna Maria kéž nám pomůže spěchat k Betlému, abychom se setkali s Dítětem, které se narodilo pro nás, pro naši spásu a radost všech lidí. Jí anděl pravil: „Raduj se, milostiplná, Pán s tebou!“ (*Lk 1,28*) Kéž nám vyprosí, abychom v rodině, v práci,

ve farnosti a v každém prostředí žili radostí z evangelia. Niternou radostí, tvořenou úžasem a něhou. Takovou, kterou zakouší maminka, když se dívá na svoje právě narozené dítě a vnímá, že je Božím darem a zázrakem, za který lze jen děkovat!

(Promluva papeže Františka před Andělem Páně, 15.12.2013)

4. neděle adventní

Tuto čtvrtou neděli adventní nám evangelium podává fakta, jež předcházela Ježíšovu narození, a evangelista Matouš je představuje z hlediska svatého Josefa, snoubence Panny Marie. Josef a Maria žili v Nazaretě; nebydleli ještě společně, protože manželství nebylo ještě uzavřeno. Maria mezitím po andělově zvěstování počala z Ducha Svatého. Když si Josef této skutečnosti povšiml, byl zdrcen. Evangelium nesděluje jeho myšlenky, ale říká nám to podstatné. Josef hledá, jak splnit Boží vůli, a je připraven k nejradikálnějšímu sebezapření. Namísto toho, aby se bránil a dožadoval se splnění svých práv, volí řešení, které pro něho bylo obrovskou obětí. Evangelium říká: „Protože byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít.“ (Mt 1,19)

Tato krátká věta nabývá svého vlastního a plného významu, pomyslíme-li na lásku, kterou Josef choval k Marii! Avšak i za těchto okolností chce Josef plnit Boží vůli a rozhodne se určitě nikoli bez bolesti potajmu se s Marií rozejít. O těchto slovech je třeba rozjímát, abychom porozuměli zkoušce, kterou musel projít Josef v oněch dnech, které předcházely Ježíšovu narození. Zkoušce podobné té, kterou prošel Abrahám, když po něm Bůh chtěl jeho syna Izáka (srv. Gn 22), totiž zřeknout se toho nejdrahocennějšího: milované osoby. Avšak stejně jako v případě Abraháma zasahuje Pán, který u Josefa našel víru, kterou hledal, a otevírá odlišnou cestu, cestu lásky a štěstí: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého.“ (Mt 1,20)

Toto evangelium nám ukazuje celou velkolepost duše svatého Josefa. Měl dobrý životní plán, ale Bůh měl pro něho jiné, větší poslání. Josef byl mužem, který vždycky naslouchal Bohu a byl hluboce vnímavý k jeho tajemné vůli, muž pozorný vůči poselstvím, která k němu přicházela z hloubi srdce a shůry. Nezdráhal se následovat jeho životní plán, nedovolil, aby mu zahořklost otrávil duši, nýbrž byl ochoten dát se k dispozici novotě, která mu byla představena tak zářejícím způsobem. Byl to dobrý muž. Byl prost nenávisti a nepodleh zahořklosti. Kolikrát je však naše duše kontaminována nenávistí, antipatií a záští! A to nám škodí. Nedopouštějme to. Ať je nám v tom příkladem Josef, který se tak stal ještě více svobodným a velikým. Přijal plán, který s ním měl Pán, a našel plně sebe sama, překročil sebe sama. Tato jeho svoboda zřící se toho, co je jeho, vlastnictví svého života, a tato jeho naprostá vnitřní disponibilita vůči Boží vůli nás oslovují a ukazují nám cestu. Připravme se tedy na slavení Vánoc rozjímáním o Marii a Josefovi. O Marii, ženě plné milosti, která měla odvahu se cele svěřit Božímu Slovu; o Josefovi, spravedlivém a věrnému muži, který raději věřil Pánu, než naslouchal lidské pochybnosti a pýše. Spolu s nimi se ubírejme k Betlému.

(Promluva papeže Františka před Andělem Páně, 22.12.2013)

Modlitba papeže Františka k Panně Marii Neposkvrněné

Svatá a Neposkvrněná Panno,
k tobě, která jsi čest našeho lidu
a naše starostlivá opatrovnice,
obracíme se s důvěrou a láskou.

Ty jsi celá krásná, Maria!

V tobě není hříchu.

Vzbuď v nás novou touhu po svatosti:

v našich slovech ať září pravda, v našich skutcích ať zní zpěv lásky,

v našem těle a našem srdci ať přebývají ryzost a cudnost,

v našem životě ať je přítomna veškerá krása evangelia.

Ty jsi celá krásná, Maria!

Boží Slovo v tobě se stalo tělem.

Pomoz nám pozorně naslouchat Pánovu hlasu:

ať nás nikdy nenechá lhostejnými volání chudých,

ať nás nenechá nevšimavými utrpení nemocných a těch, kteří jsou v nouzi,

ať nás dojímá osamocení starých a křehkost dětí

a každý lidský život ať všichni vždycky milujeme a ctíme.

Ty jsi celá krásná, Maria!

V tobě je plnost radosti blaženého života s Bohem.

Učiň, abychom neztratili smysl naší pozemské pouti:

laskavé světlo víry ať osvěcuje naše dny,

útěšná síla naděje ať řídí naše kroky,

nakažlivá vroucnost lásky ať oživuje naše srdce,

oči nás všech ať zůstanou upřeny k Bohu, kde je pravá radost.

Ty jsi celá krásná, Maria!

Slyš naši modlitbu, vyslyš naši prosbu,

ať je v nás krása milosrdné lásky Boha v Ježíši,

ať tato božská krása zachrání nás a celý svět.

Amen.

(Modlitba papeže Františka při slavnosti
Neposkvrněného Početí Panny Marie, 8.12.2013)